

صدای احمد مسعود در رسانه ملی شنیده خواهد شد؟

طالبان چند روزی را هست که در سراسر افغانستان جا خوش کرده. در این میان آنچه که مسلم است تنهایی مردم افغان و البته همراهی و همگامی پنهان خیلی ها و سکوت جامعه بین المللی در اینباره است و از سویی دیگر از ظواهر امر این طور پیداست که بسیاری از چهره‌های شاخص دولت سابق و شاید بتوان گفت که اکثریت قریب به اتفاق آن‌ها نیز به جای مقابله این روزها از مذاکرات صلح و کنار آمدن با طالبان می‌گویند و اینکه شاید طالبان گروه جدیدی شده است و به دنبال دولتی فراگیر است و... هنوز کشورهای دنیا واقعا نمیدانند چگونه باید این دولت را به رسمیت بشناسند؟ بزرگترین مشکل طالبان هم همین مشکل مشروعیت و رسمیت نداشتنش برای جهانیان است. هرچند که همین جامعه جهانی با انفعال خود در برابر اتفاقات افغانستان البته که یاریگر فتوحات طالبان نیز بود. اما اینکه طالبان بتواند خود را به عنوان گروهی متفاوت با قبل به بقیه بقبولاند تا امروز به تحقق نیویسته. نشان به آن نشان که اتحادیه اروپا با صراحت اعلام کرده طالبان را به رسمیت نمی‌شناسد و مذاکره‌ای نیز با آن‌ها نخواهد داشت. «اورسولا فون درلاین» رئیس کمیسیون اتحادیه اروپا ضمن اعلام این مطلب گفت که شاید سخنان طالبان را بشنویم اما آنها را با اعمال و رفتارشان قضاوت می‌کنیم.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، روزهای عجیبی برای افغانستان و جهان است. عده‌ای این روزها را یک سرنوشت تاریک برای مردم این کشور و بازگشت به عصر جهالت می‌دانند و البته لکه ننگی برای جهانی که با همه آن چیزهایی که از این گروه دیده و می‌داند هیچ کاری نکرد، عده‌ای بر این عقیده اند که باید به این طالبان فرصت داد چرا که شاید واقعا متحول شده باشد و تنها راه پایان خشونت هم حضور آن‌ها در قدرت است، عده‌ای زیادی هم صرفا با ناامیدی و ترس منتظرند تا ببینند در واقعیت چه خواهد شد.

به نظر برخی هم، واقعیات طالبان امروز، هم نه در زبان آن‌ها بلکه در اعمال و رفتار و فیلم‌های پخش شده در زمان فتوحات و البته برخی اقدامات عملی شان مشخص است. آن هم در کنار گذشته‌ای که قابل پاک کردن نیست. دیدن فیلم‌هایی مثل کشتار سربازان تسلیم شده افغان، یا طنز پرداز افغانی، محاکمه‌های خیابانی و... تصاویری که در آن می‌گویند هر کس با فلانی بیعت نکند مرتد است، قوانین من در آوردی درباره زنان و... بخشی از روایتی است که در شبکه‌های مجازی درباره رفتار طالبان اصلاح‌شده(!) به چشم می‌آید.

طالبان روتوش شده در رسانه‌ها و مقامات رسمی شان هم در مورد خیلی از احکام، خیلی از آزادی‌های طبیعی و اجتماعی و خیلی از حقوق اولیه انسانی پاسخ روشنی به خبرنگاران نمی‌دهند و آن‌ها را یا به قوانین آینده، یا به نظام آتی، یا به اسلام مورد قبول خود... حواله می‌دهند.

می‌گویند زنان در چارچوب قوانین شرعی می‌توانند فعالیت کنند، چارچوبی که البته قطعا تفسیر و اندازه‌اش را خود آن‌ها تعیین می‌کنند، یا درباره احکام سنگسار و... می‌گویند که دادگاه در اینباره تصمیم می‌گیرد، در مورد رسانه‌ها و آزادی شان می‌گویند: آزادند به شرط آن که علیه ما اقدامی نکنند، در حالی که در روز نخست حضورشان در مقابل تلویزیون و مقابل مجری زن قرار می‌گیرند و گفت‌وگو می‌کنند چند روز بعد یک مجری زن دیگر خبر از این می‌دهد که به من گفته‌اند دیگر فعالیت نکن (!) ظاهرا از دید آن‌ها دایره فعالیت بانوان و مخالفان و آدم‌ها بستگی به سلیق آن‌ها و نوع فعالیت‌هایشان دارد.

آنچه اندوهناک است اینکه برخی از مسائل و مطالبی که طالبان از آن‌ها با عنوان امتیاز به مردم افغان سخن می‌گویند و یا نشانه‌ای از تغییر عقایدشان بیان کرده در واقع تنها بخش کوچکی از داشته‌های مردم این کشور طی ۲۰ سال گذشته و از حقوق مسلم آنهاست و اعطای همین حقوق قبلا داشته مردم افغان در این دو دهه را امروز برخی رسانه‌ها به عنوان نشانه‌های مثبت و تغییر در طالبان بیان می‌کنند در حالی که کسی نمی‌گوید آنچه را که شما از رفتار طالبان به عنوان تغییر یاد می‌کنید اندکی از حقوق قبلی مردم افغانستان تا چند روز پیش است.

طالبان اما هر چه که می‌گذرد به مرور ماهیت خودشان را بیشتر نشان می‌دهند و در نخستین فتوا آموزش مختلط را ممنوع کرده‌اند. «ملا فرید»، نماینده طالبان و رئیس آموزش عالی طالبان گفت: اساتید زن باید فقط برای دانشجویان زن تدریس کنند. آموزش مختلط ریشه تمامی بدی‌ها در جامعه است و آموزش مختلط باید پایان یابد. این موضوع تنها چند روز پس از آنکه طالبان به رعایت حقوق زنان افغانستان متعهد شده بیان می‌شود و ناشی از همان مرز خودتفسیری شریعت است.

این در حالی است که در سند محرمانه‌ای که پنجشنبه گذشته به دست خبرگزاری فرانسه رسیده، مشخص می‌شود که طالبان لیست اولویت‌بندی شده افرادی را که با ارتش آمریکا همکاری می‌کردند یا در رأس سازمان‌های دولتی افغانستان بودند تهیه کرده است تا آنها را دستگیر کند. این هم بعد از ادعای ماجرای عفومومی است که اعلام کرده بود و... هرچند در همین مدت خبرهای برخی اعدام‌ها و دستگیری‌های ادعایی در شبکه‌های مجازی منتشر می‌شد.

در این راستا البته که اختصاص یافتن رسانه‌های مختلف خارجی به طالبان نیز موضوع ناراحت‌کننده‌ای است که صدا و سیمای ایران نیز از آن بی‌نصیب نبوده است و اخیرا ضمن آنکه در برخی گزارش‌های صدا و سیما مسئله طالبان و تغییر عملکردش مطرح و بررسی می‌شود، در آخرین گام شبکه افق به گفت‌وگوی با سخنگوی طالبان در این امر پرداخته که با واکنش‌های زیادی هم روبه رفته است.

این در حالی است که چندین ماه قبل از این وقایع ظریف در گفت‌وگویی با رسانه افغانستانی اعلام کرده بود که طالبان هنوز در لیست تروریستی ایران قرار دارد.

این در حالی است که تنها چهره‌ای که برخی از او در این شرایط به عنوان چهره‌ای که در مقابل طالبان کوتاه نیامده سخن می‌گویند، بی‌رسانه‌تر و تنها تر از همیشه است و در عوض پوشش فعالیت‌های او در رسانه‌های رسمی، اخبارهای مختلفی مانند پیوستنش به طالبان یا بیعت با او یا پخش گفت‌وگوهای قدیمی‌اش رسانه‌ای می‌شود.

احمد مسعود و پنجشیر انعکاس چندان در رسانه‌های رسمی ندارند و مگر اینکه خبرهایی غیر تایید شده از این باشد که مثلا مسعود تحت چه شرایطی حاضر به مذاکره و صلح است. شاید بد نباشد در چنین شرایطی صداوسیما ایران به سراغ احمد مسعود هم برود.